

Verlag van het ingevolge artikel 5, sub d., j° 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden van gemeentelijke en intergemeentelijke organen over de periode vanaf 1 januari 1996

Den Haag, juni 2005
dr. A.H. Poelwijk

INLEIDING

De voorliggende ontwerp-selectielijst is een selectielijst als bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Archiefbesluit 1995 (Stb.1995/671). De selectielijst fungeert als nieuw selectie-instrument voor gemeentelijke en intergemeentelijke organen voor de periode vanaf 1 januari 1996.

De bestaande vernietigingslijst:

"Lijst van voor vernietiging in aanmerking komende bescheiden uit de archieven van gemeentelijke en intergemeentelijke organen, dagtekenende van ná 1850", vastgesteld bij gemeenschappelijke beschikking van de Ministers van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en van Binnenlandse Zaken van 24 augustus 1983, nr. 4130 I, respectievelijk 7 november 1983, nr. 83-4072/3715 (*Stcrt.* d.d. 20 december 1983, nr. 247)

wordt ingetrokken voor wat betreft archiefbescheiden opgemaakt of ontvangen vanaf 1 januari 1996.

BELEIDSTERREIN

Rijk, provincies en gemeenten regelen in principe de taken die tot hun huishouding behoren. De VNG is van oordeel dat taken in principe zo dicht mogelijk bij de burger uitgevoerd moeten worden: dit betekent veel uitvoerende taken voor gemeenten. Het IPO heeft in maart 2004 in het kader van het programma Andere Overheid haar takenprofiel nogmaals beschreven: 'De provincie van de toekomst staat in de traditie van intermediair bestuur: beweeglijk, communicatief, met relatief weinig uitvoerende functies. Maar wel met een duidelijk profiel als ontwikkelaar van plannen, opdrachtgever en toezichthouder. Ze geeft richting aan beleid, bewaakt de uitvoering en toont politiek leiderschap. Aan dat bestuur kunnen vragen en knelpunten op het regionale niveau worden geadresseerd en het fungeert als knooppunt van regionale maatschappelijke en bestuurlijke netwerken.'. De rijksoverheid treedt op als wetgever, planner en bekostiger van zaken die het provinciale en gemeentelijke niveau overstijgen. Zij regelt welke belastingen provincies en gemeenten kunnen heffen en bepaalt de financiële verhouding tot de mede-overheden. Ook houdt zij, waar zij dat nodig acht, toezicht op hen. De verhouding van de gemeentelijke organen tot andere overheidsorganen is nauwkeurig omschreven in de Grondwet, de Gemeentewet en in specifieke wetgeving.

De taken van de gemeentelijke organen zijn in algemene zin omschreven in de Gemeentewet en in specifieke wetgeving. Bij de opstelling van deze selectielijst voor gemeentelijke en intergemeentelijke organen is de taakuitvoering uitgangspunt geweest. De taakuitvoering is als indelingscriterium gekozen, omdat geen rekening kan worden gehouden met de plaatselijke organisatie van het (inter)gemeentelijke bestuursapparaat. De lokale verschillen van de taakorganisatie maken namelijk het opstellen van algemeen werkende lijsten, bestemd voor de onderscheiden onderdelen van het (inter)gemeentelijke apparaat, onmogelijk. Aan het hoofdstuk dat is ingedeeld naar gemeentelijke taken, gaat een hoofdstuk 'Archiefbescheiden die op grond van alle taken gevormd kunnen worden' vooraf. Het gaat hier om archiefbescheiden die bij elke taak kunnen worden aangetroffen. Om herhalingen te voorkomen, zijn zij afzonderlijk beschreven.

De gemeentelijke en intergemeentelijke organen hebben of autonome taken of taken ter uitvoering van wet- en regelgeving van hogere organen op onderstaande taakvelden:

1. Financiën en belastingen
2. Personeel

3. Eigendommen en werken
4. Benodigdheden en hulpmiddelen
5. Bestuur en organisatie
6. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
7. Burgerzaken en bevolking
8. Gezondheidszorg
9. Milieu
10. Openbare orde en veiligheid
11. Verkeer en vervoer
12. Economie
13. Arbeid
14. Welzijn en sociale zorg
15. Onderwijs
16. Cultuur, recreatie en sport

REIKWIJDTE VAN DIT BSD

Dit BSD wordt thans ter vaststelling aangeboden voor de in de bijlage vermelde actoren (zie bijlage).

Alle in de bijlage vermelde gemeenten hebben de VNG gemachtigd om namens de ontwerp-selectielijst ter vaststelling in te dienen.

TOTSTANDKOMING BSD

Het BSD is deels gebaseerd op het institutioneel onderzoek dat bij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten onder leiding van mw. drs. C.J.W. Jongmans werd verricht in de periode 1999.

Het concept is voorgelegd aan de gemeentelijke organen. Van de volgende organen is een schriftelijke reactie ontvangen:

Gemeente Amsterdam

Gemeente Tilburg

Gemeente Groningen

Gemeente Nijmegen

Gemeente Druten

Gemeente Groesbeek

De laatste vier reacties waren gelijklopend.

De overige organen hebben geen opmerkingen over de concept-selectielijst gemaakt.

De resultaten van de het werk van de VNG-subcommissie archieven zijn opgenomen in de concept-selectielijst.

DRIEHOEKSOVERLEG

Het driehoeksoverleg over de concept-selectielijst vond schriftelijk en mondeling plaats tussen 1992 en 2005.

Het driehoeksoverleg valt uiteen in twee delen. Het eerste gedeelte werd gevoerd vanaf 1992 tot en met de eerste terinzagelegging in 1999 door een door de VNG ingestelde Selectiecommissie.

In het jaar 2000 is de taak van de Selectiecommissie overgenomen door de Subcommissie archieven van de VNG. Dit is een subcommissie van de VNG-commissie culturele zaken en mediabeleid. Zij heeft de vaststellingsprocedure voortgezet, waarbij leden van de oorspronkelijke commissie zijn geraadpleegd.

Aan het mondelinge driehoeksoverleg werd door de volgende personen deelgenomen:

als beleidsdeskundigen:

mr. F.A.J.M. van Beek, gemeentesecretaris Rijsbergen (Selectiecommissie; tot 1-4 1997);

mr. J. Schouten, gemeente Almelo (Selectiecommissie);

dhr. G.A. Verhaaf, gemeentesecretaris Alblisserdam (Selectiecommissie; vanaf 1-4 1997);

dhr. G.J. Kuiper, burgemeester van Skarsterlân, voorzitter VNG-commissie Culturele zaken en mediabeleid (Subcommissie archieven VNG);
drs. A.A.M. Brok, oud-wethouder Leeuwarden, burgemeester Sneek, lid VNG-commissie Culturele zaken en mediabeleid (Subcommissie archieven VNG);
mr. C.J.D. Waal, lid VNG-commissie Culturele zaken en mediabeleid (Subcommissie archieven VNG; tot medio 2002);
drs. I.W.L.A. Caminada, oud-gemeentesecretaris, Vereniging van Gemeentesecretarissen (Subcommissie archieven VNG; tot medio 2003);
mw. drs. C.J.W. Jongmans, beleidsmedewerkster Cultuur en media Vereniging van Nederlandse Gemeenten (Subcommissie archieven VNG).

als deskundigen archiefbeheer:

dhr. L.C.J. Brands, regionaal archief West-Brabant, locatie Oosterhout (Selectiecommissie);
dhr. A.F.M. Schouten, gemeente Roosendaal en Nispen, namens de SOD (Selectiecommissie);
dhr. H. Slaats, Vereniging van Nederlandse Gemeenten (Selectiecommissie);
dhr. C.L. Verheijen, Vereniging van Nederlandse Gemeenten (Selectiecommissie);
drs. H.R. van Ommeren, provincie Limburg (Selectiecommissie);
drs. M.R. Hermans, gemeentearchief Zutphen (Selectiecommissie; tot 14-2 1995);
drs. J.D.J. van Oss, gemeentearchief Amsterdam (Selectiecommissie; tot 1-11 1997);
mr. C.G.M. Noordam, Haags gemeentearchief (Selectiecommissie; vanaf 1-11 1997 & Subcommissie archieven VNG);
mw. drs. M.H. van den Heuvel-Habraken, archiefinspecteur provincie Limburg en Noord-Brabant; namens Landelijk Overleg Provinciale Archiefinspecteurs (Selectiecommissie & Subcommissie archieven VNG);
mw. drs. A.H. Netiv, oud-archiefinspecteur, gemeente archivaris Leiden (Selectiecommissie; vanaf 13-6 1995 & Subcommissie archieven VNG; tot medio 2001);
drs. P.G.M. Diebels, archivaris, werkzaam bij Van Heijst Information Consulting; namens de Koninklijke Vereniging van Archivarissen (Selectiecommissie & Subcommissie archieven VNG);
drs. T.J. de Bruijn, archiefinspecteur gemeentearchief Dordrecht; namens Werkverband Gemeentelijke Archiefinspecteurs (Subcommissie archieven VNG);
drs. C. de Graaf, archiefinspecteur gemeentearchief Leiden; namens Werkverband Gemeentelijke Archiefinspecteurs (Subcommissie archieven VNG);
dhr. J.J.A. Buylinckx, archivaris streekarchief Bommelerwaard; namens Vereniging voor Documentaire Informatievoorziening en Administratieve Organisatie (Subcommissie archieven VNG).

als vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris:

mw. drs. M.J.G.A. Barthels, het Utrechts Archief (Selectiecommissie);
drs. N.P. van Egmond, voormalig hoofd afdeling Bewerken, accountmanager Selectie & Acquisitie van het Nationaal Archief (Subcommissie archieven VNG);
drs. J.H. de Vries, medewerker Bewerken van het Nationaal Archief;
drs. G.A.G. Hermsen, medewerker Selectie van het Nationaal Archief;
dr. A.H. Poelwijk, medewerker Selectie & Acquisitie van het Nationaal Archief.

Voorts trad als adviseur van de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris op mw. dr. B.M.A. de Vries, universitair hoofddocent Economische en sociale geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam, op voordracht van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap/ Instituut voor Nederlandse Geschiedenis.

TIJDENS HET DRIEHOEKSOVERLEG IS DE VOLGENDE PROCEDURE GEVOLGD:

De Commissie Selectiecriteria Vernietiging Gegevens (inter)gemeentelijke organen heeft in de periode 1992-1998 zeventien keer vergaderd over de ontwerp-selectielijst voor archiefbescheiden van gemeentelijke en intergemeentelijke organen.

In de periode 1992-1996 werd over de inhoud van de ontwerp-selectielijst van gedachten gewisseld met de secretaris van de Raad voor Cultuur en diens advies ingewonnen, opdat in een later stadium de vorm en werking van de conceptlijst niet tot uitvoering discussie met de Raad zouden hoeven te leiden.

In de laatste tien van de in totaal zeventien vergaderingen behandelden de leden de afzonderlijke onderdelen van de ontwerpselectielijst en deden voorstellen tot aanvulling van hoofdstukken, wijziging van categorieën in bewaren c.q. vernietigen of wijziging van de bewaartermijn. Uiteindelijk ontstond over alle onderdelen consensus en konden ook de inleiding en verantwoording bij de lijst vastgesteld worden.

Terinzagelegging en stopzetten vaststellingsprocedure

Op 17 december 1998 ontving de directie van de VNG de *Ontwerp-selectielijst voor archief-bescheiden van gemeentelijke en intergemeentelijke organen 1998* uit handen van de voorzitter van de selectiecommissie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft de ontwerp-selectielijst op 28 april 1999 aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen ter vaststelling aangeboden zonder de goedkeurende handtekeningen van de gemeentelijke zorgdragers. Gedurende de periode 1 december 1999 tot 26 januari 2000 lag het ontwerp, op grond van het *Archiefbesluit 1995* en de procedure voorgeschreven in de Algemene wet bestuursrecht, ter inzage. Ook ontvingen alle gemeenten het ontwerp rechtstreeks van de VNG met de mogelijkheid hierop binnen de gestelde termijn te reageren. Hierop zijn 14 reacties ontvangen.

De reactie van één gemeente was gericht op de gevolgde procedure bij het vaststellen van de lijst. Op grond van de Archiefwet 1995 dient de zorgdrager voor het archief een selectielijst op te stellen. In het geval van de gemeente is dat het college van burgemeester en wethouders. Het Archiefbesluit wijst in artikel 3 ook op de mogelijkheid dat meerdere zorgdragers gezamenlijk een selectielijst opstellen en aan de minister aanbieden. Het voorliggende ontwerp was opgesteld op initiatief van de VNG en bedoeld voor alle gemeenten en intergemeentelijke organen in Nederland, maar de VNG had hiervoor nooit mandaat gevraagd aan haar leden. Daarbij is de VNG zelf geen zorgdrager en kan dus niet uit naam van haar leden een ontwerplijst indienen. Zoals vermeld tekende een gemeente bezwaar aan tegen de gevolgde procedure en verzocht de staatssecretaris deze stil te leggen opdat de VNG alsnog aan de gemeentelijke zorgdragers mandaat kon vragen. De Algemene Rijksarchivaris die op grond van artikel 25 van de Archiefwet in dezen namens de Staatssecretaris optreedt, besloot om de procedure stop te zetten. Hij verzocht de VNG om de lijst door alle gemeenten en intergemeentelijke organen te laten accorderen alvorens deze ter vaststelling in te dienen. De VNG dient zich eerst door de zorgdragers te laten machtigen. De VNG heeft hierna over de gevolgde procedure uitgebreid met vertegenwoordigers van het ministerie van OCW en het Algemeen Rijksarchief gesproken en uiteindelijk aan dit verzoek gevolg gegeven.

Aanpassing van de "Ontwerplijst 1998"

In de tussenliggende periode heeft een voorbereidende werkgroep ten behoeve van de VNG-subcommissie archieven de ingediende reacties behandeld, in schema gezet, met elkaar vergeleken, de motivatie bestudeerd en de ontwerplijst op onderdelen aangepast. Voorts is intern en extern juridisch advies ingewonnen. In mei 2002 hebben alle organisaties die op het ontwerp hadden gereageerd een gewijzigde ontwerplijst ontvangen. Met het Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is in opdracht van de commissie diverse malen nader overleg gevoerd. Het gewijzigde ontwerp heeft wederom tot enige reacties geleid, die waar mogelijk verwerkt zijn in de thans voorliggende ontwerplijst 2004. Ook is de ontwerplijst eind 2003 voor commentaar voorgelegd aan een daartoe speciaal aangewezen historica (mw. dr. B.M.A. de Vries). Haar opmerkingen hebben na discussie in de subcommissie archieven tot enige aanpassingen geleid. Op 20 december 2004 hield deze commissie een afsluitende vergadering.

Op 27 juli 2004 is door de VNG aan alle gemeenten het verzoek tot machtiging gezonden. De meeste gemeenten hebben aan dit verzoek gehoor gegeven, waarbij sommige hebben gewezen op onvolkomen- en onduidelijkheden. Deze zijn besproken in de subcommissie archieven op 20 december 2004.

Vervolgens heeft de VNG op 30 juni 2005 de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap geïnformeerd welke gemeenten akkoord gaan met het in procedure brengen van de ontwerp-selectielijst. Ook is daarbij aangegeven welke gemeenten de VNG machtigen om in de toekomst na

inschakeling van de subcommissie archieven voorstellen aan de Staatssecretaris te doen voor tussentijdse wijzigingen in de vastgestelde lijst ten gevolge van wetgeving, jurisprudentie of spoedeisendheid.

Belangen ex artikel 2, sub b en c Archiefbesluit 1995

Tijdens het opstellen van het BSD en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door de rijksarchiefdienst gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Om op basis van deze selectiedoelstelling tot een waardering van de handelingen te komen, is een aantal selectiecriteria toegepast. De volgende archiefbescheiden zullen blijvend bewaard worden:

- archiefbescheiden die het gevoerde beleid ten aanzien van de taak kunnen karakteriseren;
- bescheiden betreffende hoofdzaken van het verloop van de uitvoering.

De volgende categorieën archiefbescheiden, die in principe voor vernietiging in aanmerking komen, dienen te worden bewaard:

- bescheiden betreffende zaken of gebeurtenissen met een voor de eigen organisatie uniek of bijzonder karakter;
- bescheiden die betrekking hebben op bijzondere tijdsomstandigheden of gebeurtenissen;
- bescheiden inzake objecten die door vorm of (vroegere) bestemming op zichzelf of voor de gemeente beeldbepalend, karakteristiek of van bijzondere aard zijn;
- bescheiden die een samenvatting zijn van gegevens, zoals bijvoorbeeld jaarverslagen, overzichten en statistieken;
- bescheiden inzake personen die op enig gebied van bijzondere betekenis (geweest) zijn;
- bescheiden die door een calamiteit verloren gegane stukken, die voor bewaring in aanmerking zouden zijn gekomen, kunnen vervangen;
- bescheiden betreffende individuele zaken die geleid hebben tot algemene regelgeving;
- bescheiden die bij daadwerkelijke vernietiging de logische samenhang van de te bewaren archiefbescheiden zouden verstoren.

Belangen van de archiefbescheiden voor de overheidsorganen en de recht- en bewijszoekende burger

Bij de handelingen die zijn gewaardeerd voor vernietiging op termijn, is de termijn vastgesteld met het oog op het belang van de archiefbescheiden voor overheidsorganen en voor de recht- en bewijszoekende burger. De beoordeling en vaststelling van de maximale termijnen zijn geschied door de deskundigen van de gemeentelijke organen. De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen.

Belangen van de te bewaren archiefbescheiden voor het historisch onderzoek

In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris primair de belangen van het historisch onderzoek behartigd. Daarnaast hebben ook de overige deelnemers hun gedachten laten gaan over de vraag op welke wijze het belang van de bescheiden voor later historisch onderzoek in de selectielijst tot uiting zou moeten worden gebracht. Door de deelnemers aan het driehoeksoverleg is ook de mening gevraagd van mw. dr. B.M.A. de Vries, historica en materiedeskundige op het gebied van de gemeenten. De bijdrage van mevrouw De Vries werd door de overige deelnemers aan het overleg zeer op prijs gesteld.

Ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995 kan neerslag van bepaalde, als te vernietigen gewaardeerde handelingen betreffende personen en/of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang, van vernietiging worden uitgezonderd.

INHOUDELIJK VERSLAG

VERSLAG OVER PERIODE 1992-1998

De Commissie Selectiecriteria Vernietiging Gegevens (inter)gemeentelijke organen heeft in de periode 1992-1998 17 keer vergaderd. Onderstaand een verslag van het besprokene.

In de eerste vergadering van de selectiecommissie van 17 september 1992 werd een actieplan aangenomen waarmee de activiteiten van de tot dan toe zittende Commissie Vernietiging Bescheiden (Inter)gemeentelijke organen werden omgebogen naar een actievere probleembenadering: het herzien van de vernietigingscriteria. Motieven hiertoe lagen in de gedateerdheid van de (gemeentelijke) Vernietigingslijst 1983 ten gevolge van nieuwe administratieve ontwikkelingen en gemeentelijke wetgeving, de komst van een nieuwe Archiefwet en de groei van digitale gegevensbestanden. De naam van de commissie werd gewijzigd in Commissie Selectiecriteria Vernietiging Gegevens (Inter)gemeentelijke organen, na een discussie over de term 'gegevens' in plaats van 'archiefbescheiden'. Voor de term 'gegevens' werd gekozen om te benadrukken dat bij selectie met behulp van de lijst ook digitale archiefbescheiden worden bedoeld.

In de tweede vergadering spraken de commissieleden over de vorm van de selectielijst. Ook te bewaren archiefbescheiden zouden worden opgenomen, maar er zou geen zogenaamde stukkenlijst komen. De lijst werkt met omschrijvingen van categorieën van stukken op basis waarvan de selecteur op de werkvloer een op zijn organisatie geënte stukkenlijst toepast. Deze stukkenlijsten moeten organisaties zelf vervaardigen, waarbij de selectielijst de wettelijke basis vormt.

Ook kwam de selectiemethodiek van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT) uitgebreid aan de orde. Besloten werd deze methode niet over te nemen, maar wel de ontwikkelingen nauwgezet te volgen. De gemeentelijke lijst zou worden ingedeeld naar de taken van de gemeentelijke organisatie en niet op basis van handelingen van actoren. Een verdere overweging om de PIVOT-methode niet te gebruiken, werd ingegeven door het evaluatierapport 'Nieuwe bezems' van het ministerie van Financiën, waaruit bleek dat de PIVOT-methode in vergelijking met de traditionele selectiemethoden nauwelijks sneller werkte en aanzienlijk gecompliceerder en minder praktisch toepasbaar was.

Al in de tweede vergadering kwam de werking van de lijst ter sprake, waarbij de discussie ging over het aanvangsjaar van de lijst. Een meerderheid van de commissie vond dat niet teruggegaan moest worden tot het jaar 1851, zoals in de Vernietigingslijst 1983. Aanvankelijk ging de voorkeur uit naar een cesuur bij het jaar 1948, waarbij de Vernietigingslijst zou blijven gelden voor de periode 1851-1948 en de nieuwe selectielijst voor de periode na 1948. Uiteindelijk koos de commissie ervoor de lijst te laten ingaan per 1 januari 1996, waarbij aansluiting is gevonden bij de datum van inwerkingtreding van de Archiefwet en het Archiefbesluit. De Vernietigingslijst 1983 blijft gelden voor de selectie van bescheiden uit archieven dagtekenende van na 1850 tot en met 31 december 1995. De nieuwe lijst geldt voor archiefbescheiden opgemaakt of ontvangen vanaf 1 januari 1996 en geldt tot 20 jaar na de datum van vaststelling door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De commissie tekende hierbij aan dat de inrichting van de dynamische archieven ten behoeve van de systematische vernietiging op deze periodisering zou moeten aansluiten.

In de periode 1992-1996 werd over bovenstaande cruciale punten van gedachten gewisseld met de secretaris van de Raad voor Cultuur en diens advies ingewonnen, opdat in een later stadium de vorm en werking van de conceptlijst niet tot uitvoerige discussie met de Raad zouden hoeven te leiden.

Uitbreid kwamen in de commissievergaderingen de gevolgen van de invoering van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) van 1 oktober 1994 aan de orde. De

(verplichte) bewaring van zogenaamde brondocumenten vormde aanleiding tot intensief overleg met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en leidde tot een aanpassing van de bewaartermijnen van de brondocumenten en inpassing in de gemeentelijke selectielijst.

Ook de verplichting tot vernietiging van bepaalde bescheiden op grond van de Wet politieregisters (Wpolr, Stb. 414, 1990) werd in de commissie besproken. Gezien het feit dat de gemeentelijke politieorganisatie in Nederland sedert de Politiewet 1993 niet meer bestaat en niet onder de werking van de selectielijst valt, werd op initiatief van de commissie een afzonderlijke commissie in het leven geroepen, die een selectielijst voor de politieorganisatie heeft opgesteld.

In de laatste tien van de in totaal zeventien vergaderingen behandelden de leden de afzonderlijke onderdelen van de ontwerpselectielijst en deden voorstellen tot aanvulling van hoofdstukken, wijziging van categorieën in bewaren c.q. vernietigen of wijziging van de bewaartermijn. Uiteindelijk ontstond over alle onderdelen consensus en konden ook de inleiding en verantwoording bij de lijst vastgesteld worden.

VERSLAG OVER PERIODE 2000-2005

Vanaf 2000 functioneert de VNG-subcommissie archieven. Deze Subcommissie is begonnen met het verwerken van de reacties op de selectielijst naar aanleiding van de terinzagelegging en de daaraanvolgende advisering door de Raad voor Cultuur.

Ook zijn na de stopzetting van de procedure door de VNG de handtekeningen en het oordeel van de zorgdragers over de selectielijst gevraagd. Op basis daarvan is verder overleg gevoerd in de Subcommissie archieven. Onderstaand een verslag van het besprokene.

Historische context

De vertegenwoordigers van de Algemene Rijksarchivaris brengen naar voren dat in de concept-selectielijst een (historische) context ontbreekt. Het *Archiefbesluit* 1995 (art. 2) schrijft voor dat bij het ontwerpen van een selectielijst de taken van het betreffende overheidsorgaan en de verhouding van het overheidsorgaan ten opzichte van andere overheidsorganen duidelijk uiteengezet moeten worden. Dat is noodzakelijk om vervolgens de categorieën archiefbescheiden in context te kunnen waarderen.

Mevrouw Jongmans van de VNG geeft aan dat er een rapport bestaat uit 1996 waarin de taken van de gemeenten uiteengezet worden (*Toekomstige positie gemeenten. De taken*). Wanneer hier een (kortel) aanvulling voor de periode van 1996 tot heden wordt toegevoegd, zou dit goed als context voor de selectielijst kunnen gelden en te zijner tijd samen met de lijst ter inzage kunnen worden gelegd en naar de Raad van Cultuur kunnen worden gestuurd.

Het Nationaal Archief benadrukt nogmaals dat een selectielijst vergezeld moet zijn van een context beschrijving van de taken van de zorgdrager en het handelen ten opzichte van haar omgeving. De inleiding zoals die in de huidige concept-selectielijst staat, is daarvoor onvoldoende.

Besloten wordt dat de VNG een korte tekst schrijft over de taken van gemeenten, als uitbreiding van en aanvulling op de huidige pagina 5. Dit zal de vorm hebben van een samenvatting van (een deel van) de VNG-uitgave *Toekomstige positie van de gemeenten* (Den Haag 1996).

Deze uitgave kan dan in de procedure als een vorm van Rapport Institutioneel Onderzoek (RIO) bij de selectielijst bijgevoegd worden, voor de gedetailleerde context.

Grondslagen

De vertegenwoordigers van de Algemene Rijksarchivaris geven tevens aan dat er ter onderbouwing van de gehanteerde vernietigingstermijnen een lijst met grondslagen uit de wetgeving moet worden toegevoegd aan de huidige selectielijst.

Mevrouw Jongmans zal ervoor zorgdragen dat een lijst met de relevante wetgeving aan de selectielijst wordt toegevoegd. Uiteindelijk is ervoor gekozen om aan het begin van elke paragraaf een opsomming te geven van de op die categorieën archiefbescheiden van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Vernietigingstermijnen

Omdat het voor een historicus weinig verschil maakt of archiefmateriaal na 1, 5 of jaar vernietigd wordt (weg is immers weg), pleit de materiedeskundige ervoor vaker een lange(re) vernietigingstermijn te overwegen. Op die manier zou de beslissing om bepaalde bescheiden te

vernietigen op grond van verandering van inzicht na verloop van tijd nog teruggedraaid kunnen worden.

Geldigheid van de selectielijst

Naar aanleiding van enige onduidelijkheid, die gerezen was, wordt door de archiefcommissie besloten dat de datum waarop de nieuwe selectielijst zou moeten gaan gelden 1 januari 1996 moet zijn. Dit in verband met de datum waarop de Archiefwet 1995 van kracht werd.

Om onduidelijkheden te voorkomen zal het jaartal uit de titel van de selectielijst worden geschrapt. De volledige titel wordt: "Ontwerp-selectielijst voor archiefbescheiden van gemeentelijke en intergemeentelijke organen opgemaakt of ontvangen vanaf 1 januari 1996".

Verder delen de vertegenwoordigers van de Algemene Rijksarchivaris mee dat een selectielijst geldig is voor een periode van *ten hoogste 20 jaar na het tijdstip van vaststelling* van de lijst. Hierover zou een opmerking in de inleiding van de lijst genoemd moeten worden. Het genoemde datum tot wanneer de lijst maximaal geldig is, moet worden geschrapt.

Vernietigingstermijn minimumtermijn?

In paragraaf 1.5 van de concept-selectielijst staat "De in de lijst genoemde termijnen zijn minimumtermijnen". De vertegenwoordigers van de Algemene Rijksarchivaris geven aan dat dit in strijd is met de Archiefwet 1995, die een vernietigings*plicht* kent. De termijnen geven dus wel degelijk aan wanneer bepaalde archiefbescheiden vernietigd moeten worden.

Besloten wordt om de huidige paragraaf 1.5 te schrappen en in paragraaf 1.3 kort in te gaan op de plicht tot vernietiging van met een 'V' gewaardeerd archiefmateriaal.

Steekproeven

Mevrouw De Vries stond zeer positief tegenover de mogelijkheid van steekproefsgewijze bewaring van vernietigbare archiefbescheiden. Wel zou ergens geregistreerd moeten worden welke gemeenten dat gaan doen.

Het Nationaal Archief benadrukte dat de categorieën archiefbescheiden waaruit een steekproef zou kunnen worden getrokken, van tevoren moeten worden aangegeven, omdat het mogelijk om privacy-gevoelige gegevens gaat.

De archiefcommissie VNG pleit ervoor dat de mogelijkheid tot het bewaren van een steekproef zoveel als mogelijk aan de gemeenten zelf wordt overgelaten. Het is niet goed mogelijk om hiervoor van tevoren al in de selectielijst nadere voorwaarden te stellen.

Het laatste gedachtestreepje in het lijstje met uitzonderingscategorieën dat in paragraaf 1.3 is opgenomen ("bescheiden die bij een steekproef geselecteerd worden") wordt geschrapt. Het wekt verwarring en bovendien is de optie om een steekproef te bewaren al expliciet opgenomen in paragraaf 1.3 van de selectielijst ("Desgewenst is steekproefsgewijze bewaring van vernietigbare archiefbescheiden mogelijk.").

Dubbelen, kopieën en afschriften

Naar aanleiding van een vraag vanuit Amsterdam, wordt door het driehoeksoverleg besloten om in hoofdstuk 1 van de selectielijst een tekst toe te voegen met betrekking tot het beleid ten aanzien van dubbelen, kopieën en afschriften van archiefstukken. Deze tekst is gebaseerd op de vergelijkbare passage in de selectielijst voor archiefbescheiden van provinciale organen.

Dualisme

Door verschillende gemeenten is aan de VNG de vraag voorgelegd wat de invoering van het dualisme bij de wijziging van de Gemeentewet op 7 maart 2002 betekent voor de verdeling van de verantwoordelijkheden inzake de archiefzorg tussen gemeenteraad en college van B&W, ook gelet op de betrouwbaarheid van sommige stukken, en voor de selectielijst. De archiefcommissie VNG acht het zinvol om hierover een passage op te nemen in de algemene toelichting van de selectielijst. Het driehoeksoverleg gaat akkoord.

Redactionele en technische vragen

Door de gemeenten zijn ook enkele redactionele en technische vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over de ontwerp-selectielijst. De redactionele opmerkingen zijn overgenomen. Ten aanzien

van de technische vragen heeft de VNG de gemeenten geantwoord of anderszins duidelijkheid verschaft. Het betreft hier aspecten die niet tot een aanpassing in de selectielijst hebben geleid (m.b.t. verschillen bestuurlijke en niet-bestuurlijke commissies, statuten van bestuurlijke commissies, uitkeringen gemeentefonds, langdurige internationale subsidies, kostprijsberekening en exploitatieopzet, monumentenlijst). Aanbevelingen voor het opnemen van bepaalde wetten in de bijlage bij de selectielijst zijn overgenomen.

Opmerkingen per categorie archiefbescheiden

categorie 2.6: Publiciteit en voorlichting

Mevrouw De Vries pleit ervoor om de excursies, lezingen en bezichtigingen altijd met B te waarderen. Dit soort informatie is veel concreter dan de wel voor blijvende bewaring gewaardeerde publiciteitsplannen en bovendien gaat zij vaak elders verloren. Het is in het belang van toekomstig onderzoek naar de betekenis van de gemeente in de samenleving van groot belang dat dit soort grijs archiefmateriaal ergens behouden blijft.

Het Nationaal Archief vraagt zich af of de archiefbescheiden met betrekking tot excursies en bezichtigingen inderdaad dermate van belang zijn voor de betekenis van de gemeente in de samenleving om voor bewaring in aanmerking te komen. De vernietigingstermijn van 1 jaar kan volgens haar dan ook gehandhaafd worden.

Wel zou naar de mening van het Nationaal Archief een uitzondering kunnen worden gemaakt voor lezingen, eventueel slechts met betrekking tot specifieke voor de gemeente van belang zijnde onderwerpen.

De archiefcommissie VNG sluit zich aan bij de visie van het Nationaal Archief. Voor de optie van het bewaren van (bepaalde) lezingen kan altijd worden gekozen, want dit valt onder de uitzonderingsgevallen die in paragraaf 1.3 opgesomd zijn. Dergelijke uitzonderingen mogen worden gemaakt op basis van artikel 5 e van het *Archiefbesluit* 1995.

De gemeente Amsterdam zou graag zien dat lezingen door bestuurders en ambtenaren, die van bestuurlijk of historisch belang zijn in de selectielijst met een B gewaardeerd worden. De deelnemers aan het driehoeksoverleg constateren dat het altijd mogelijk is voor individuele gemeenten om op basis van de geformuleerde algemene uitzonderingscriteria dergelijk archiefmateriaal te bewaren. In de lijst zelf is het niet noodzakelijk om deze archiefbescheiden met een B-waardering op te nemen. De vergadering gaat akkoord met het handhaven van de waardering "V 1 jaar".

Naar aanleiding van opmerkingen van de kant van diverse gemeenten is uiteindelijk besloten een deel van deze archiefbescheiden voor blijvende bewaring te selecteren. Daarom is in de lijst ingevoegd dat "voorlichtingsbrochures, excursies, lezingen, bezichtigingen, van betekenis voor geschiedenis, cultuur of beleid" een B-waardering krijgen.

categorie 2.14 Offertes, inschrijvingen

Onder andere naar aanleiding van opmerkingen vanuit Nijmegen e.o. en Groningen is in het driehoeksoverleg deze categorie opnieuw geformuleerd. Dit heeft ertoe geleid dat inschrijvingen/offertes die vallen onder Europese aanbestedingsregels een aparte vermelding krijgen, onderverdeeld in wel- en niet-gegunde werken/leveringen/diensten.

categorie 2.15 Jaarlijkse verantwoording door buitengemeentelijke instellingen

De materiedeskundige stelt dat de begrotingen, rekeningen, verslagen, periodieke overzichten, vergaderstukken, jaarlijkse bijdragen, et cetera die een gemeente ontvangt uit hoofde van lidmaatschap en deelneming in gemeenschappelijke regelingen, kringverbanden, stichtingen, vennootschappen e.d. jaarlijks ontvangt voor blijvende bewaring zouden moeten worden gewaardeerd, tenzij het zeker is dat die stukken elders ook bewaard worden.

Het Nationaal Archief is van mening dat een groot deel van het hier bedoelde archiefmateriaal eveneens op andere plaatsen wordt bewaard. Daarenboven is het de vraag wat het specifieke belang van deze archiefbescheiden is. Zij kan zich dan ook vinden in de vernietigingstermijn van 1 jaar.

De archiefcommissie VNG geeft aan dat de bescheiden betreffende jaarlijkse verantwoording door buitengemeentelijke instellingen niet voor bewaring in aanmerking komen. Dit materiaal wordt reeds op een ander niveau bewaard. Daarbij is het de vraag wat het cultuurhistorisch belang van deze archiefbescheiden is. De waardering met "V 1 jaar" wordt gehandhaafd.

categorie 2.19 Subsidies en prijzen

Verschillende gemeenten vroegen zich af of waarom investeringssubsidies als aparte categorie in de lijst zijn opgenomen, met een afwijkende waardering, namelijk B, terwijl andere soorten subsidies met een V zijn gewaardeerd. Van de zijde van de VNG wordt uitgelegd dat de bewijskracht van investeringssubsidies feitelijk pas afloopt op het moment dat het object waarin geïnvesteerd is, door de betreffende gemeente van de hand wordt gedaan. Er wordt besloten dat er feitelijk geen reden is om archiefmateriaal over investeringssubsidies waarvan de investeringstermijn is verlopen anders te waarderen dan overige subsidies. Besloten wordt om de waardering van de investeringssubsidies aan te passen naar "V 7 jaar na vervallen van het belang".

categorie 2.21 Verzekeringen

De gemeente Tilburg vraagt waarom WA-polissen in de concept-lijst met een B zijn gewaardeerd, en andere polissen met V 5 jaar. In het driehoeksoverleg wordt naar voren gebracht dat WA-polissen geen archiefmateriaal van cultuurhistorisch belang is. Daarom is er geen reden een andere waardering toe te kennen dan voor andersoortige polissen.

Besloten wordt om de WA-polissen te waarderen met "V, 7 jaar na vervallen van het belang".

categorie 3.1.2 Financiële administratie en boekhouding

Mevrouw De Vries zou graag zien dat de "Boekhoudkundige bescheiden, waaronder bijvoorbeeld grootboeken van inkomsten en uitgaven en andere bescheiden" eveneens bewaard worden. Dit is voor de toekomstige historicus een belangrijke bron, als aanvulling op de jaarrekeningen en meerjarenbegroting, die met een B worden gewaardeerd.

Het Nationaal Archief sluit zich op dit punt aan bij de mening van mevrouw De Vries. Voor de grootboeken pleit zij voor een waardering met B.

De archiefcommissie VNG geeft uitleg: de grootboeken waar het in de selectielijst om gaat bevatten enkel en alleen cijfermateriaal. Bij veel gemeenten hebben de grootboeken de vorm van een computeruitdraai. Deze bevatten sinds enkele decennia geen informatie die niet ook uit de vastgestelde jaarrekeningen te halen is. Deze jaarrekeningen worden wel bewaard. Er is dus een groot verschil in informatiewaarde tussen laat-twintigste- en negentiende-eeuwse grootboeken. Voor historici zijn de recente grootboeken niet bruikbaar. De waardering met V wordt gehandhaafd.

categorie 3.1.4 Heffing van belastingen

Mevrouw De Vries wijst er op dat belastingkohieren nu een door historici veel gebruikte bron zijn. Zij verwacht dat ook de historici van de komende eeuw(en) dat zullen doen. Zij vraagt zich dan ook af waarom de kohieren in de concept-selectielijst na 7 jaar moeten worden vernietigd.

Met mevrouw De Vries vraagt het Nationaal Archief zich af waarom de belastingkohieren in de concept-selectielijst met V 7 jaar zijn gewaardeerd. Zeker gezien de vraag van historici naar dergelijke informatie, adviseert het Nationaal Archief om de kohieren met een B te waarderen.

De archiefcommissie VNG stelt allereerst dat kohieren in de vernietigingslijst voor archiefbescheiden van gemeenten uit 1983 als te vernietigen archiefmateriaal vermeld staan.

Verder geldt voor de laat-twintigste-eeuwse kohieren iets soortgelijks als voor de grootboeken. De gemeentelijke belastingkohieren bevatten voornamelijk cijfermatig materiaal en hebben de vorm van standaardlijsten. Hieruit is geen specifieke informatie te halen met betrekking tot (speciale groepen van) personen, zoals mevrouw De Vries op grond van negentiende-eeuwse belastingkohieren veronderstelt. De waardering met V wordt gehandhaafd.

categorie 3.1.4 Heffing van belastingen & 3.1.6 Opnemen/ verstrekken van geldleningen, voorschotten of kredieten

Naar aanleiding van een opmerking vanuit Nijmegen e.o. en Groningen wordt de vernietigingstermijn voor invorderingen uit categorie 3.1.4 verlengd van 5 naar 7 jaar. Ook de termijn voor heel categorie 3.1.6 wordt op 7 jaar gesteld.

categorie 3.1.7: Verstrekken/ontvangen van uitkeringen, vergoedingen en bijdragen

De gemeente Tilburg vraagt zich af of de uitkeringen uit het gemeentefonds wel bewaard moeten worden, aangezien dit ook in de jaarrekening staat. Door de VNG wordt uiteengezet dat de informatie in deze twee stukken niet hetzelfde is. In de jaarrekening staat uitsluitend het bedrag vermeld dat uit

het gemeentefonds is uitgekeerd. In de archiefbescheiden met betrekking tot de uitkeringen uit het gemeentefonds is de manier waarop het bedrag tot stand is gekomen terug te vinden. Het driehoeksoverleg besluit daarom de B-waardering te laten staan.

categorie 3.2.1 Individuele personeelsleden

De materiedeskundige veronderstelt dat de personeelsdossier op grond van privacy-wetgeving moeten worden vernietigd. Toch pleit zij voor steekproefsgewijze bewaring van deze dossiers, aangezien dergelijk archiefmateriaal veel duidelijk kan maken over de maatschappij en de rol van de gemeente.

Mevrouw De Vries' pleidooi voor een steekproefsgewijze bewaring vindt geen gehoor bij het Nationaal Archief. De informatie die in de personeelsdossiers gevonden kan worden, is volgens het Nationaal Archief te summier om van belang te zijn voor het beeld van de maatschappij en de rol van de gemeente daarin. De vernietigingstermijnen kunnen dan ook gehandhaafd blijven.

De archiefcommissie VNG sluit zich aan bij het standpunt van het Nationaal Archief omtrent de personeelsdossiers. Het cultuurhistorisch belang van deze archiefbescheiden is niet erg groot.

De waardering met een 'V' wordt dan ook gehandhaafd.

Daarnaast wordt door het driehoeksoverleg besloten om de voorgestelde waardering van archiefbescheiden van individuele personeelsleden "van waarde tot het einde van het dienstverband (het gaat hier om stukken betreffende de rechtspositie, de functievervulling en het gedrag)" ten behoeve van de helderheid te vereenvoudigen tot "V 10 jaar na einde dienstverband, pensionering of overlijden".

categorie 3.2.3 Bepalen van personeelsbezetting en -formatie, rechtspositie

De vergadering besluit om aan de formulering van deze categorie "functiebeschrijvingen" en "functiewaarderingen" toe te voegen, beide met een B-waardering.

categorie 3.2.5 Arbo-gegevens

Door het driehoeksoverleg wordt geconstateerd dat de uitvoering van het Arbo-beleid niet in de selectielijst is opgenomen. De deelnemers besluiten dat dit alsnog moet gebeuren. Deze categorie kan met een V worden gewaardeerd.

categorie 3.3.2 Stichting, aanleg, verbetering, restauratie, wijziging, regeling van de bestemming van en bijkomende voorzieningen aan gebouwen, werken, terreinen, installaties, apparatuur en machines

De vernietigingstermijn van de dag- en wekrapporten is volgens mevrouw De Vries te kort. Als 20 jaar na verbouwing een stadhuis instort, moeten deze rapporten nog geraadpleegd kunnen worden om te achterhalen wat er mis is gegaan.

Het verruimen van de vernietigingstermijn, waarvoor dr. De Vries pleit, is een zaak die het Nationaal Archief aan de VNG overlaat. De VNG bepaalt de lengte van de vernietigingstermijn. De waardering van deze archiefbescheiden met een V, blijft wat het Nationaal Archief betreft gehandhaafd.

De archiefcommissie is van mening dat de dag- en wekrapporten gezien hun inhoud niet voor blijvende bewaring in aanmerking zouden moeten komen.

Wel worden naar aanleiding van de opmerkingen van mevrouw De Vries en het Nationaal Archief de volgende wijzigingen aangebracht:

- ad 2, onder "voorzieningen van blijvend belang" worden bij 1. "bouwverslagen" toegevoegd. Deze bevatten namelijk informatie over voortgang en realisering van bouwwerkzaamheden en vallen daarmee onder de noemer "Besluiten, beleidsbepalende bescheiden en bescheiden ten aanzien van de realisering"
- ad 2, onder "voorzieningen van blijvend belang" worden "Notulen en andere bescheiden bouwvergaderingen inzake restauratie van monumenten" en "Notulen en andere bescheiden overige bouwvergaderingen" toegevoegd. De waardering voor deze archiefbescheiden wordt 10 jaar.

categorie 3.5.3 Verkiezingen

Geloofsbrieven van raadsleden worden in het huidige historische onderzoek naar de negentiende eeuw veelvuldig gebruikt voor de reconstructie van de bestuurlijke elite, meldt mevrouw De Vries. Zij vraagt zich dan ook af waarom deze in de concept-selectielijst voor vernietiging zijn aangemerkt.

Ook het Nationaal Archief vraagt zich met mevrouw De Vries af waarom de geloofsbrieven van raadsleden zouden moeten worden vernietigd.

De archiefcommissie VNG kan zich vinden in deze opmerkingen. Zij stelt dat de geloofsbrieven van de raadsleden meestal zijn opgenomen in de dossiers betreffende de benoeming van de leden van de gemeenteraad, die in de concept-selectielijst reeds met een B zijn gewaardeerd. Om misverstanden en onnodige vernietiging te voorkomen, zullen de "geloofsbrieven van raadsleden" in de selectielijst eveneens met een B worden gewaardeerd.

categorie 3.5.7 (Re)presentatie

Volgens mevrouw De Vries is het niet verstandig om alle vormen van representatie (uitnodigingen, gelukwensen e.d.) te vernietigen, met het oog op het belang van deze bescheiden als weerspiegeling van de relatie tussen gemeente en samenleving.

Het Nationaal Archief vraagt zich af of de archiefbescheiden met betrekking tot alle vormen van representatie inderdaad dermate van belang zijn voor de betekenis van de gemeente in de samenleving om voor bewaring in aanmerking te komen. De vernietigingstermijn van 1 jaar kan volgens haar dan ook gehandhaafd worden.

Voor wat betreft archiefbescheiden met betrekking tot alle vormen van representatie sluit de archiefcommissie zich aan bij het commentaar van het Nationaal Archief op het advies van mevrouw De Vries. Het cultuurhistorisch belang voor de samenleving hiervan is niet groot. In specifieke gevallen kan bovendien van de uitzonderingsclausule gebruik gemaakt worden.

De vernietigingstermijn van 1 jaar wordt gehandhaafd.

categorie 3.6.2 Bouw, aanleg en gebruik

Naar aanleiding van een vraag vanuit Amsterdam wordt over de bouwvergunningen gesproken. Bij een bouwvergunning hoort in ieder geval de bouwtekening, die van commentaar is voorzien op basis van adviezen. De VNG deelt mee dat navraag heeft geleerd dat het veilig is om zoveel mogelijk te bewaren in verband met de wettelijke aansprakelijkheid, het bouwen naast een bestaand pand e.d. Besloten wordt om de bouwvergunning inclusief bijbehorende geannoteerde bouwtekening met B te waarderen. De overige gedurende het proces van vergunningverlening ontstane archiefbescheiden worden met "V, 20 jaar" gewaardeerd. Voor geweigerde, ingetrokken en aangehouden bouwvergunningen wordt een vernietigingstermijn van 3 jaar vastgesteld.

Ook wees Amsterdam er bij deze categorie op dat het vreemd is om onbewoonbaarverklaringen en de onderzoeksrapporten terzake niet gelijk te waarderen. Het driehoeksoverleg besluit om beide soorten archiefbescheiden te waarderen met V, 1 jaar (na sloop), dan wel V 5 jaar (na opheffing onbewoonbaarverklaring).

Vanuit Amsterdam werd ten slotte gepleit voor het blijvend bewaren van sloopvergunningen. Ook de deelnemers aan het driehoeksoverleg zijn van mening het hier om materiaal gaat van cultuurhistorische waarde. Besloten wordt daarom sloopvergunningen met een B te waarderen.

categorie 3.7.2 Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens

Door mevrouw De Vries worden vraagtekens geplaatst bij de termijn van 75 jaar die voor veel archiefbescheiden die onder deze categorie vallen in de lijst is opgenomen. Volgens haar is dit materiaal van groot belang voor het aantonen van rechtsgeldigheid en bovendien voor toekomstig genealogisch onderzoek. Zij pleit er dan ook voor deze gegevens te bewaren.

De gemeentelijke gegevens met betrekking tot Bevolking/GBA zijn eveneens te vinden in de Burgerlijke Stand, en anders bij de Centrale Justitiële Documentatiedienst (CJD) of de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND).

Het Nationaal Archief vraagt zich af om wat voor soort materiaal het hier precies gaat.

De gegevens met betrekking tot nieuwkomers en asielzoekers in Nederland zijn te vinden bij de IND. In de selectielijst van de IND is al deze informatie met een B gewaardeerd.

Het is daarom zaak om vast te stellen of de vernietigingstermijnen in de VNG-selectielijst betrekking hebben op gegevens van nieuwkomers/asielzoekers. Wanneer dit het geval is, pleit het Nationaal Archief voor een waardering met B, voor zover het materiaal betreft dat niet reeds bewaard wordt door de CJD dan wel de IND.

In reactie op de opmerkingen van mevrouw De Vries wordt in de archiefcommissie VNG uitgelegd dat de termijn van 75 jaar die in dit onderdeel van de concept-selectielijst veelvuldig wordt gehanteerd, aan de gemeenten is opgelegd door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Het gaat hierbij om brondocumenten die de GBA 'voeden'. De informatie uit deze documenten is ook volledig terug te vinden in het GBA en in de archieven van de CJD.

Naar aanleiding van deze discussie over de toe te kennen vernietigingstermijnen liet het agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in juli 2004 aan de VNG weten een termijn van 110 jaar wenselijk te achten.

Deze termijn is doorgevoerd in de selectielijst met goedkeuring van de deelnemers aan het driehoeksoverleg.

categorie 3.8.2 Gezondheidszorg – individueel

Mevrouw De Vries vindt het jammer dat de lastgevingen van burgemeesters tot in bewaringstelling in een psychiatrische inrichting en de dossiers voor vernietiging worden bestempeld.

Het Nationaal Archief vraagt zich af wat voor informatie er precies in een lastgeving van een burgemeester is opgenomen. Als hier niets in is genoteerd over de motivering voor de opname, dan is de noodzaak van bewaren niet zo groot. Bovendien wordt een deel van de patiëntendossiers van psychiatrische ziekenhuizen reeds in deze instellingen zelf bewaard.

De vernietigingstermijn blijft daarom wat het Nationaal Archief betreft (voorlopig) gehandhaafd.

De archiefcommissie VNG stelt dat voor het vaststellen van de duur van de vernietigingstermijn (in dit geval 10 jaar) moet aangesloten worden bij de geldende wet- en regelgeving. Er is enige onduidelijkheid over wat hierin is voorgeschreven; Geert-Jan Hermsen van het Nationaal Archief deelt mee dat de bewaringstermijn van 10 jaar als minimumtermijn voor vernietiging in de wet is vastgelegd.

De archiefcommissie VNG besluit om de formulering van de termijn voor "geneeskundige behandeling en/of begeleiding (medisch dossier)" in ieder geval te veranderen in "10 jaar na behandeling, begeleiding of overlijden".

categorie 3.8.5 Lijkbezorging

Vanuit Nijmegen e.o. en Groningen werd er op gewezen dat correspondentie rond graven, grafmonumenten en grafrechten niet in de selectielijst worden genoemd. Door de VNG wordt dit in de Wet op de Lijkbezorging nagezocht. In deze wet is opgenomen dat de gemeenten een gemeentelijke begraafplaats in stand moet houden. De door Nijmegen e.o. en Groningen bedoelde correspondentie dient daarom in de selectielijst een plaats te krijgen. Onder categorie 3.8.5 wordt "Aanwijzing gemeentelijke begraafplaats, grafrechten aanleg en onderhoud grafmonumenten" opgenomen.

categorie 3.9.3 Vuilverwerking

Vanuit het oogpunt van de sociaal historicus pleit mevrouw De Vries voor het bewaren van deze bescheiden (stortadministratie en materiaal m.b.t. het inzamelen, verwerken en afvoeren van afval).

Het Nationaal Archief stelt voor de bestaande vernietigingstermijnen te handhaven. Zij ziet niet het directe cultureel-historische belang van het bewaren van archiefbescheiden over inzamelen, verwerken en afvoeren van afval alsmede stortadministratie.

De archiefcommissie deelt mee dat de vernietigingstermijn voor de stortadministratie van 20 jaar gebaseerd is op bewijsvoering voor het principe dat de vervuiler betaald. De maximale 'verhaaltermijn' hiervoor is 20 jaar. Het cultuur-historisch belang van het archiefmateriaal is gering.

De waardering 'V 20 jaar' wordt gehandhaafd. Wel wordt de vernietigingstermijn voor het "inzamelen, verwerken en afvoeren van afval", op aanraden van Nijmegen e.o. en Groningen, verlengd tot 7 jaar.

categorie 3.11.2 Vervoer

Deze categorie archiefbescheiden wordt besproken naar aanleiding van het verzoek vanuit Amsterdam om de "dienstregelingen en tarieven van openbare middelen van vervoer" blijven te bewaren. Het driehoeksoverleg is van mening dat de cultuurhistorische waarde hiervan een B-

waardering niet rechtvaardigt. Gemeenten kunnen in voor de gemeente bijzondere gevallen voor deze bescheiden een beroep doen op de in paragraaf 1.3 van de selectielijst opgesomde uitzonderingscriteria.

Wel besluit het overleg dat er in categorie 3.11.2 een apart kopje moet worden toegevoegd voor de nieuwe bevoegdheid van grotere gemeenten, namelijk het op basis van de Wet personenvervoer verlenen van concessies voor openbaar vervoer, normaal gedurende 6 en in bijzondere gevallen gedurende 15 jaar. In de selectielijst worden "concessies" opgenomen met een vernietigingstermijn van V 15 jaar. Het driehoeksoverleg gaat akkoord.

categorie 3.13.1 Arbeidsaangelegenheden

De gemeente Tilburg vraagt zich af waarom de archiefbescheiden m.b.t. de "uitkeringen Wet inkomensvoorziening kunstenaars" met een B zijn gewaardeerd. Het driehoeksoverleg besluit daarop de waardering aan te passen tot "V 110 jaar na geboorte". Om archiefmateriaal met betrekking tot kunstenaars van bijzonder belang toch te kunnen bewaren, wanneer bepaalde gemeenten hier toe zouden willen besluiten, kunnen altijd de uitzonderingscriteria uit hoofdstuk 1 van de selectielijst worden benut.

De gemeente Groningen stelt dat een termijn van 5 jaar voor "gegevens over WIW- en ID-banen" kort is, met name gelet op pensioenaanspraken. Zij pleit daarom voor het verlengen van de termijn tot 10 jaar, in overeenstemming met categorie 3.2.1 Individuele personeelsleden.

Navraag door de VNG heeft geleerd dat WIW-ers inderdaad in dienst zijn van de gemeente; voor hen moet dus ook de termijn van "10 jaar na einde dienstverband, pensionering of overlijden" gelden. Voor ID-ers geldt dat zij in dienst kunnen zijn van de gemeente, maar ook elders. Besloten wordt om ook voor hen de termijn van "10 jaar na einde dienstverband, pensionering of overlijden" in de lijst op te nemen.

categorie 3.14.1 Bijstandsverlening

De consequenties voor de waardering van archiefbescheiden van de Wet Werk en Bijstand, die met ingang van 1 januari 2004 in werking is getreden, wordt nog nader onderzocht.

De vraag daarbij is of de termijn van 20 jaar zoals die in de concept-lijst staat, kan worden teruggebracht naar bijvoorbeeld 7 jaar, zoals in een reactie vanuit Tilburg is geopperd.

De wet Boete en Maatregelen die geldt vanaf 1 juli 1997 is ingetrokken per 1 januari 2004 met de inwerkingtreding van de Wet Werk en Bijstand. Een gemeente mag krachtens deze wet zelf bepalen of ze overgaan tot terugvordering van bijstand in het geval van fraude (artikel 18 WWB); de verplichting tot terugvordering bij fraude is omgezet in een bevoegdheid en het opleggen van een boete of maatregel is vervangen door een verlaging van de uitkering. De VNG wijst echter op de algemene mogelijkheid van terugvorderen gedurende een periode van maximaal 20 jaar, zoals genoemd in artikel 309 van Boek 3 Burgerlijk Wetboek. Daarom –en van uit het oogpunt van eenduidigheid en duidelijkheid- wordt besloten wordt om de termijn van 20 jaar te laten staan.

categorie 3.14.3: Zorg voor bepaalde doelgroepen

De vergadering is van mening dat bij het onderverdelen van deze categorie zoveel mogelijk veralgemeniseerde omschrijvingen zouden moeten worden gebruikt. Op die manier wordt de kans kleiner dat zorg voor doelgroepen niet onder de werking van de lijst komt te vallen.

Waar specifieke wet- en regelgeving bestaat met voorschriften over de bewaartermijn van bepaalde archiefbescheiden, moet deze wel vermeld worden. De selectielijst zal overeenkomstig aangepast worden.

categorie 3.15.3 Individuele leerlingen en 3.15.4 Onderwijsresultaten

De materiedeskundige pleit voor het bewaren van dit archiefmateriaal.

Mevrouw De Vries zou graag zien dat de gegevens met betrekking tot de in- en uitschrijving van leerlingen, over hun lichamelijke en geestelijke gezondheid, alsmede de onderwijsresultaten van scholen bewaard worden.

Het Nationaal Archief is van mening dat veel van dit archiefmateriaal reeds op scholen zelf wordt bewaard. Ook zijn er rapporten met schoolprestaties van de Inspectie voor het Onderwijs, die

eveneens (deels) bewaard worden. Het aanpassen van de waardering is dan ook voor de VNG-lijst niet noodzakelijk.

Er is enige onduidelijkheid over het advies van mevrouw De Vries en het commentaar van het Nationaal Archief.

De archiefcommissie VNG benadrukt voor de duidelijkheid dat de concept-selectielijst met betrekking tot scholen slechts betrekking heeft het materiaal dat ligt bij openbare scholen. Alleen voor die scholen is de gemeente tevens schoolbestuur en daarmee verantwoordelijk voor het archief.

Voor "Eindexamenresultaten van het algemeen voortgezet onderwijs" en "Eindexamenresultaten van het beroepsonderwijs" wordt de waardering aangepast. Zij zullen met een B gewaardeerd worden, aangezien het hierbij handelt om de uitvoering van wettelijke taken en eindexamendiploma's bovendien bewijskracht hebben voor de eindexamenkandidaten zelf.

categorie 3.16.1 Cultuur (bevordering)

Op voorstel van de heer Diebels wordt de uitvoering van tentoonstellingen toegevoegd, met als waardering "V 5 jaar".

Op voorstel van de heer Diebels wordt de omschrijving "natuurmonumenten" opgesplitst in "aanwijzing, totstandkoming", met een B-waardering, en "uitvoering", met als waardering "V 5 jaar".

Over de overige waarderingen waren alle betrokken partijen het eens.

Het verslag is in juli 2005 ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemers aan het driehoeksoverleg. Allen hebben zich akkoord verklaard met het voorgelegde verslag.